

1. Referentie

Referentie	Pelleriaux, K. (2003). Stereotypering van holebi's in het secundair onderwijs. <i>PSW-papers</i> nr. 8.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Dit artikel toetst welke groepen meer of minder holebi's stereotyperen en gaat na in hoeverre deze verschillen verklaard kunnen worden. De schoolenquête is een grootschalig onderzoek waarbij jongeren worden ondervraagd naar hun houding ten opzichte van holebiseksualiteit. Aan de hand van de schoolenquêtes van 41.413 leerlingen uit 183 Vlaamse scholen, onderzoekt men welke kenmerken bijdragen tot het stereotyperen van holebi's. Sociale achtergrond, geslacht, onderwijsnet, onderwijsvorm, leerjaar, thuistaal en culturele achtergrond, seksuele geaardheid, kennen van holebi's, krijgen van informatie over holebiseksualiteit, kennen van mensen met een handicap, seksuele exclusiviteit, lidmaatschap en participatie, oorzaken van seksuele geaardheid, en groepsdruk, zijn de kenmerken die in dit artikel centraal staan.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Diversiteit, onderwijs
Trefwoord(en)	Diversiteit, holebi, secundair onderwijs

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	De Holebifabriek vzw
Onderzoeker(s)	Koen Pelleriaux Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Universiteit Antwerpen Sint-Jacobstraat 2 2000 Antwerpen Http://www.ua.ac.be/psw/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Welke kenmerken van leerlingen in de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs dragen bij tot het stereotyperen van holebi's?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Kwantitatief onderzoek met schriftelijke enquête, afgenomen in scholen door de leerkrachten.
-------------------	--

Onderzochte groep	41.413 scholieren, uit 2 ^{de} of 3 ^{de} graad (geen zevendejaars) van het voltijds secundair onderwijs, uit 183 Vlaamse scholen.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Invloed school	Gegeven de lage intraschoolcorrelatie (multilevelmodel) voor stereotypering kunnen twee besluiten getrokken worden: de huidige pedagogische middelen die sommige scholen gebruiken met de bedoeling holebiseksualiteit bespreekbaar te maken, hebben geen, of slechts een zeer kleine, invloed op het stereotyperen van holebi's. Dit wil echter niet zeggen dat scholen geen invloed zouden kunnen hebben.
Sociale achtergrond	De sociale achtergrond heeft een klein maar significant effect op stereotypering. Leerlingen waarvan de ouders lager geschoold zijn, hebben een grotere kans holebi's te stereotyperen. Hoe hoger de gemiddelde sociale achtergrond van leerlingen in een school, hoe groter de kans dat een leerling uit die school holebi's zal stereotyperen.
Geslacht	Jongens stereotyperen eerder holebi's dan meisjes. Dit spoort met een eerdere bevinding dat jongens een traditionelere rolopvatting hebben dan meisjes. Hoe meer meisjes er proportioneel op school zitten, hoe relevanter het verschil tussen jongens en meisjes, en hoe groter de kans dat de leerlingen er holebi's stereotyperen.
Onderwijsnet	Als men met compositieverschillen rekening houdt, zijn er (bijna) geen verschillen tussen de netten betreffende stereotypering.
Onderwijsvorm	Leerlingen uit het technisch en vooral uit het beroepsonderwijs stereotyperen eerder holebi's dan de andere leerlingen.
Leerjaar	Hoe hoger het leerjaar, hoe groter de kans dat holebi's gestereotypeerd worden. We kunnen aannemen dat leerlingen die dicht bij de volwassenheid komen, gevoeliger worden voor verschillen tussen mannen en vrouwen. Dat kan verklaren waarom ze sterker stereotyperen.
Thuis taal en culturele achtergrond	Leerlingen met Spaanse of Italiaanse roots positioneren zich iets hoger op de schaal voor stereotypering dan de andere leerlingen. Het zijn echter vooral de leerlingen waar thuis Turks, Berbers of Arabisch wordt gesproken die zich hoog positioneren op de schaal voor stereotypering. Men kan hier redeneren dat allochtonen van Turkse en Arabische origine een sterker onderscheid maken naar sekse, waardoor holebi's meer gestereotypeerd worden. Hoe meer allochtonen van Turkse of Arabische origine in de school, hoe kleiner de kans dat holebi's door de leerlingen in die school gestereotypeerd worden. Cultureel diverse scholen hebben misschien een gunstige invloed op het stereotyperen van holebi's.
Seksuele geaardheid	Het verschil tussen holebi's en andere leerlingen is, voor wat betreft stereotypering van holebi's, niet significant verschillend. Hoe hoger de proportie holebi's op school, hoe negatiever de leerlingen in die school tegenover holebi's staan (maar niet significant).
Holebi's kennen	Als men holebi's kent, vermindert dat het stereotyperen. Het kennen van holebi's is een eerste stap in het doorbreken van een 'wij-zij-perspectief'. In die zin is deze bevinding consistent met het uitgangspunt dat stereotypering kan voortkomen uit symbolische grenzen die getrokken worden tussen groepen.
Informatie over holebiseksualiteit	Leerlingen die aangeven dat er te weinig informatie wordt gegeven over holebi's, blijken minder te stereotyperen.
Mensen met een handicap kennen	Het al of niet voorkomen van mensen met een handicap in het eigen gezin heeft geen significante invloed op het stereotyperen van holebi's. Het voorkomen van mensen met een handicap in de vriendenkring heeft wel een gunstige invloed op het stereotyperen van holebi's.
Seksuele exclusiviteit	Jongeren die zeggen dat ze zich nooit aangetrokken voelen tot iemand van hetzelfde geslacht, stereotyperen meer dan jongeren die lakser zijn ten aanzien van seksuele omgangsregels.
Lidmaatschap en participatie	Lidmaatschap van een jeugdbeweging heeft een kleine gunstige invloed op stereotypering. Dit geldt ook voor deelname aan de muziekschool, maar hier is de invloed wat sterker. Participatie in verschillende groepen duidt op openheid en dus op minder stereotypen.
Oorzaken van seksuele geaardheid	Leerlingen die aangaven dat geaardheid te maken heeft met opvoeding, seksueel misbruik, slechte heterorelaties of een aangeboren kwestie, scoren hoger op de schaal voor stereotypering. Leerlingen die (enkel) markeerden dat seksuele geaardheid een kwestie is

	van vrije keuze, stereotyperen minder. 'Vrije keuze' lijkt geassocieerd te zijn met non interference, persoonlijke vrijheid en privacy.
Groepsdruk	Hoe hoger de gemiddelde stereotypering in een school, hoe groter de kans dat een leerling in die school holebi's stereotypeert. Als het zo is dat in een school de stereotypering van holebi's vrij hoog is, kan men daaruit afleiden dat voor de leerlingen in die school het onderscheid tussen hetero - holebi sociologisch relevant is. Dat maakt de kans groter dat men in deze kwestie de houdingen overneemt van de dominante groep.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Pelleriaux, K., Van Ouytsel, J., Corthout, L., Daems, L., De Boeck, G., De Nijs, K., Deraedt, L., Huys, M., Jacobs, S., Leens, R., Linssen, J., Michiels, H., Peeters, S., Rottiers, S., Rouwens, E., Segal, I., Stuer, S., Van den Bergh, S., Van Dessel, B., Van Dyck, V., Van Petegem, S., Van Schoor, E., Waegemans, S., Wagemakers, H., Wouters, W. & Wyn, A. (2003). *De houding van Vlaamse scholieren tegenover holebiseksualiteit. Scholierenenquête 2003*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, Universiteit Antwerpen, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, Onderzoeksgroep Cultuur en Welzijn.